

יומא ט

ללשכת פרהדרין וכו'.
תניא, אמר רבי יהודה: וכי לשכת פרהדרין היתה? והלא לשכת בלווטי היתה! אלא, בתחלה היו קורין אותה לשכת בלווטי, ומתוך שנותרו עליו ממון לכהונה ומחליפין אותה כל שנים עשר חודש, כפרהדרין הללו שמחליפין אותם כל שנים עשר חודש, לפיכך היו קוראין אותה לשכת פרהדרין.

עוד מקום שמופיע פרהדרין:

משנה: תנן התם: הנחתומין לא חייבו אותן חכמים להפריש אלא תרומת מעשר וחלה.

קושי:

- בשלמא תרומה גדולה לא, דתניא: **לפי ששלח בכל גבולי ישראל וראה שאין מפרישין אלא תרומה גדולה בלבד.**
 - מעשר ראשון ומעשר עני נמי לא - המוציא מחבירו עליו הראיה.
 - אלא מעשר שני, נפרשו ונסקו, וניכלוהו בירושלים!
 - **תירוץ:** אמר עולא: מתוך שפרהדרין הללו חובטין אותן כל שנים עשר חדש, ואומרים להן: מכרו בזול, מכרו בזול! לא אטרחונהו רבנן.
- שאלה:** מאי פרהדרין
תשובה: פורסי.

השוואה בין בית ראשון לבית שני: אמר רבה בר בר חנה אמר רבי יוחנן: מאי דכתיב **'ראת ה'**

תוס' ימ' ופנות רשעים תקצנה,

'ראת ה' תוס' ימ' - זה מקדש ראשון, שעמד ארבע מאות ועשר שנים ולא שמשו בו אלא שמונה עשר כהנים גדולים,

ופנות רשעים תקצנה - זה מקדש שני, שעמד ארבע מאות ועשרים שנה, ושמשו בו יותר משלש מאות כהנים. צא מהם ארבעים שנה ששמש שמעון הצדיק, ושמונים ששמש יוחנן כהן גדול, עשר ששמש ישמעאל בן פאבי, ואמרי לה אחת עשרה ששמש רבי אלעזר בן חרסום - מכאן ואילך צא וחשוב: כל אחד ואחד לא הוציא שנתו. 279=141-420

דברי רבי יוחנן בן תורתא על חרבני המשכן ובתי המקדש:

הוכחה מפסוקים	חטאים שגרמו לחרבן	
<p style="text-align: center;">גלוי עריות - דכתיב וצלי יקח מאד ושמע את כל אשר יצאון פיו לכל ישראל ואת אשר ישכחון את הנשים הצבאות פתח אהל מועד. ואף על גב דאמר רבי שמואל בר נחמני אמר רבי יוחנן: כל האומר בני עלי חטאו - אינו אלא טועה, מתוך ששהו את קיניהן מיהא מעלה עליהן הכתוב כאילו שכבום.</p>	<p style="text-align: center;">גלוי עריות ובזיון קדשים</p>	<p style="text-align: center;">שילה</p>
<p style="text-align: center;">בזיון קדשים - דכתיב מט פטרם יקטלון את החלב ופא נצר הכהן ואמר לאיש הגיח תנה פטר לצלות לכהן ופא יקח ממך פטר מהפא כי את חי ויאמר אליו האיש קטר יקטלון כיום החלב וקח לך כאשר תאוו נפשך ואמר לו כי אתה תתן ואט לא לקחתי בחזקה ותהי חטאת הנצרים אדוהא מאד את פני ה' כי נאצו האנשים את מנחת ה'.</p>	<p style="text-align: center;">בזיון קדשים</p>	<p style="text-align: center;">מקדש ראשון</p>
<p style="text-align: center;">עבודה זרה - דכתיב כי קצר המצא מהשתרע מאי קצר המצא מהשתרע? אמר רבי יונתן: קצר מצע זה מהשתרר עליו שני רעים כאחד. והמסכה צרה כהתכנס, אמר רבי שמואל בר נחמני: כי מטי רבי יונתן להאי קרא בכי, אמר: מאן דכתיב ביה כנס כנף מ' היט, נעשית לו מסכה צרה!</p>	<p style="text-align: center;">עבודה זרה, וגלוי עריות, ושפיכות דמים</p>	<p style="text-align: center;">מקדש ראשון</p>
<p style="text-align: center;">גלוי עריות, דכתיב יצן כי אבהו פנות ציון - שהיו מהלכות ארוכה בצד קצרה, ותלכנה נטויות ארון - שהיו מהלכות בקומה זקופה,</p>		

<p>ומסקרות צינים - דהוו מליין כוחלא עיניהן, הלאק וטפול תלכנה - שהיו מהלכות עקב בצד גודל, והרציהן תצכסנה - אמר רבי יצחק: שהיו מביאות מור ואפרסמון ומניחות במנעליהן, וכשמגיעות אצל בחורי ישראל בועטות ומתיזות עליהן, ומכניסין בהן יצר הרע כארס בכעוס.</p>		
<p>שפיכות דמים - דכתיב וגם דם נקי שפך מנשה [הרבה מאד] עד אשר מלא את ירושלים פה לפה.</p>		
<p>ללמדך ששקולה שנאת חנם כנגד שלש עבירות: עבודה זרה, גלוי עריות, ושפיכות דמים</p>	<p>שהיו עוסקין בתורה ובמצות וגמילות חסדים מפני מה חרב? מפני שהיתה בו שנאת חנם.</p>	<p>מקדש שני</p>

המשך דברי ר' יוחנן בן תורתא: רשעים היו, אלא שתלו בטחונם בהקדוש ברוך הוא.
שיוך מלים אלו למקדש ראשון: אתאן למקדש ראשון, דכתיב **ראשיה פשה יסטו וכהניה**
באחרי יורו ונביאיה ככספ' יקסמו וצל' ה' יסאנו לאמר הלא ה' בקרבנו לא תבוא
צל'ינו רעה.

המשך דבריו: לפיכך הביא עליהן הקדוש ברוך הוא שלש גזרות כנגד שלש עבירות שבידם, שנאמר
לכן באצ'כס ציון עדה תחרס וירושל'ם ציון תהיה והר הבית לבמות יצר.

קושי על דבריו: ובמקדש ראשון לא הוה ביה שנאת חנם? והכתיב **מאורי אל חכה היו את**
צמי לכן ספק אל יק. ואמר רבי אלעזר אלו בני אדם שאוכלין ושותין זה עם זה, ודוקרין
זה את זה בחרבות שבלשונם!

תירוץ: ההיא בנשיאי ישראל הואי, דכתיב **יצק והילל בן אדס כי היא היתה בצמי.**
ותניא: **יצק והילל בן אדס יכול לכל? תלמוד לומר: היא ככל נשיאי ישראל.**

מאמר נוסף בעניין חרבן מקדש ראשון ושני: רבי יוחנן ורבי אלעזר דאמרי תרווייהו: ראשונים
שנתגלה עונם - נתגלה קצם, אחרונים שלא נתגלה עונם - לא נתגלה קצם.

ריש לקיש	רבי יוחנן	
<p>אדרבה, אחרונים עדיפי, אף על גב דאיכא שעבוד מלכיות - קא עסקי בתורה!</p>	<p>טובה צפורן של ראשונים מכריסן של אחרונים</p>	<p>מחלוקת בעניין השוואת בית ראשון לשני</p>
	<p>בירה תוכיח, שחזרה לראשונים ולא חזרה לאחרונים</p>	<p>חיזוק ר' יוחנן לשיטתו</p>

שאלה בעניין: שאלו את רבי אלעזר: ראשונים גדולים או אחרונים גדולים?
תשובה: אמר להם: תנו עיניכם בבירה.
נוסח אחר של התשובה: איכא דאמרי, אמר להם: עידיכם בירה.

סיפור עם ריש לקיש: ריש לקיש הוי סחי בירדנא, אתא רבה בר בר חנה יהב ליה ידא. אמר ליה:
אלהא סנינא לכו, דכתיב **אם חומה היא נפנה עליה טירת כסף ואם דלת היא נצור עליה**
חלף ארז, אם עשיתם עצמכם כחומה ועליתם כולכם בימי עזרא - נמשלתם ככסף, שאין רקב
שולט בו, עכשיו שעליתם כדלתות נמשלתם כארז שהרקב שולט בו.
שאלה: מאי ארז?

תשובה: אמר עולא: ססמגור.
שאלה: מאי ססמגור?

תשובה: אמר רבי אבא: בת קול. כדתניא: **משמתו נביאים האחרונים חגי זכריה**

ומלאכי נסתלקה רוח הקודש מישראל, ועדיין היו משתמשין בבת קול.

קושי על הסיפור: וריש לקיש מי משתעי בהדי רבה בר בר חנה? ומה רבי אלעזר דמרא דארעא
דישראל הוה, ולא הוה משתעי ריש לקיש בהדיה, דמאן דמשתעי ריש לקיש בהדיה בשוק יהבו
ליה עיסקא בלא סהדי, בהדי רבה בר בר חנה משתעי?

תירוץ: אמר רב פפא: שדי גברא בינייהו, או ריש לקיש הוה וזעירי, או רבה בר בר חנה הוה ורבי אלעזר.

דעה נגד ריש לקיש: כי אתא לקמיה דרבי יוחנן אמר ליה: לאו היינו טעמא, אי נמי סליקו כולהו בימי עזרא לא הוה שריא שכינה במקדש שני, דכתיב **יפת אלהים ליה וישכן אלהי ע** - אף על גב דיפת אלהים ליפת - אין השכינה שורה אלא באהלי שם.

